

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Mostowa 1. Telefon Redakcji, Administracji i Drukarni 12-44. Redakcja otwarta od 11 do 16 i od 19 do 24-ej. Administracja czynna w dni powszednie od 9 do 20-ej, w niedziele od 12 do 13-ej. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośzeniem i przesyłką pocztową 5 zł. 5 gr. zagranicą 8 zł.

OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem i w tekście (5 linijowa) 20 gr., 10 tekstem (10 linijowa) po 12 gr., nakładem przed tekstem po 25 gr. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie zmieniane. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80187.

Od Administracji.

Wszystkim naszym Sz. PRENUMERATOROM MIEJSCOWYM, którzy zalegają z opłatą prenumeraty, „DZIENNIKA WILEŃSKIEGO” będziemy zmuszeni BEZWZGLĘDNIE wstrzymać przysyłanie pisma z dnem 15 Sierpnia r. b.

Widmo nowych redukcji personalnych

w związku z ustaleniem preliminarza budżetowego.

W rządzie zapanowały kompletne ferie i narazie nie są przewidziane żadne posiedzenia. Jednak już pod koniec przyszłego tygodnia jak donoszą, ma powrócić z Pikieliszek p. Piłsudski. Z końcem zaś miesiąca wraca min. Beck, który obecnie bawi na południu Francji.

200 karteli mamy w Polsce.

Do rejestru kartelowego naliczono 200 umów o charakterze kartelowym. Tłumaczy się to tem, że według ustawy kartelowej, pod pojęciem kartelu podpadają nie tylko porozumienia producentów, ale także układy, zawarte przez handlowców, ograniczające konkurencję. Ciekawą będzie przestudowanie rejestru kartelowego, który w jesieni będzie już dla wszystkich dostępny. Okaże się z pewnością, że t. zw. wolna konkurencja odgrywa w naszym życiu gospodarczym znacznie mniejszą rolę, niż to się wszystkim wydawało.

Rada gospodarki drzewnej.

Wkrótce ma powstać jeszcze jedna Rada, mianowicie Rada Gospodarki Drzewnej. Na czele rady stanie wiceminister rolnictwa, a zastępcami jego będą przedstawiciele ministerstw przemysłu i handlu, oraz rolnictwa. Rada będzie się składała z 21 członków, oraz tyluż zastępców. Z tego minister przemysłu i handlu zamianuje z przedstawionymi sobie przez organizacje przemysłu i handlu drzewnego 5-ciu członków i 5-ciu zastępców, z pozostałych kandydatów Związku Izby Przemysłowo-handlowych dwóch

członków i dwóch zastępców, z kandydatów Zrzeszeń Właścicieli lasów 5-ciu członków i 5-ciu zastępców, wreszcie dwóch członków i dwóch zastępców z pośród kandydatów wysuniętych przez Związek izb i organizacji rolniczych. Administracja lasów państwowych deleguje 7 miu zastępców. Rada ma być powołana do opinowania w sprawach związanych z całością naszego przemysłu i handlu drzewnego. Pierwsze zebranie odbędzie się około 1 października.

CYFRY, KTÓRE KRZYCZĄ

Dwie trzecie ludności Warszawy zarabia mniej niż 150 zł. miesięcznie

Podług danych wydziału statystycznego zarządu miejskiego, opracowanych na podstawie statystyki Kasy Chorych z r. 1931 (sprawozdanie Kasy Chorych za r. 1932 jeszcze się nie ukazało), 50 zł. i mniej miesięcznie zarabiali w 1931 r. 23,554 (9,6 proc.); od 51 do 75 zł. — 67,471 (27,6 proc.); od 76 do 150 zł. — 61,705 (25,2 proc.); od 151 do 300 zł. — 54,696 (22,3 pr.); od 301 do 500 zł. — 23,186 (9,5 proc.); 500 zł. i więcej — 14,306 (5,8 proc.).

Odsetek zarabiających powyżej 75 zł. miesięcznie przewyższa 30 proc.; przeszło 50 proc. ubezpieczonych zarabia mniej niż 150 zł.; zaledwie 15 — 20 proc. członków zarabia powyżej 300 zł. miesięcznie. Są to wyłącznie pracownicy umysłowi. Zarobki robotnicze wahają się od 50 do 150 zł. Wpływ kryzysu na poziom zarobków daje się zauważyć już w 1930 roku. Członkowie zarabiający poniżej 150 zł. stanowili w 1929 roku 52,1 proc., gdy w 1931 r. 62,4 proc.

ZAMKNIĘCIE SZKOŁY POLSKIEJ W ŁOTWIE

DYNEBURG. (Pat.) Dyneburski zarząd szkolny na swem ostatnim posiedzeniu uchwilił zam-

knąć szkołę polską w Juchnikach w pow. dyneburskim, liczącą przeszło 100 uczni Polaków.

Japonia urządzi gigantyczne manewry na morzu.

Korespondent „Daily Telegraphu” donosi z Tokio, że odbywające się obecnie na Oceanie Spokojnym manewry morskie są największe, jakie kiedykolwiek wykonane były przez flotę japońską. 150 okrętów wszelkich klas, wspólnie z samolotami i sterowcami, przepływa olbrzymią przestrzeń pomiędzy Japonią południową a wyspami Hawajskimi. Manewry powyższe należy

uważać jako odpowiedź Japonii Stanom Zjednoczonym, które skoncentrowały od dłuższego czasu znaczną ilość jednostek wojennych na Pacyfiku. Eskadry są dowodzone przez wiceadmirała Nagaono, byłego delegata japońskiego w Genewie w 1931 r., oraz przez admirała Kabayashi, jednego z najwybitniejszych szefów morskich Japonii.

Wybuch prochowni w Jokohamie.

LONDYN. Z Tokio donoszą o wybuchu wielkiej prochowni w okolicy Jokohamy. Siła eksplozji była olbrzymia. Domy, w promieniu 100 metrów, zostały zniszczone lub uszkodzone. Liczni przechodnie oraz kilku żołnierzy, stojących na strażnicy magazynu, zostało zabitych. Ogólna liczba

ofiar katastrofy nie jest dotychczas ustalona, gdyż strażnicy wydobywają z pod gruzów wciąż nowe trupy. Wzręta zostało śledztwo urzędowe celem wykrycia przyczyn eksplozji. W Tokio panuje przekonanie, że katastrofa jest dziełem zamachowców komunistycznych.

Mussolini zaprasza Trockiego.

Organ Mussoliniego „Popolo d'Italia” omawiając pobyt Trockiego we Francji, wyraźnie zaprasza go, by osiedlił się na Capri, gdzie przecież żyje jego dawny przyjaciel Gorkij.

Włochy faszystowskie — pisze dziennik — chętnie przyjmą Trockiego, bowiem nieobawiają się zarażenia swej ludności ani bakcylem Stalina, ani Trockiego.

Balbo marszałkiem.

RZYM, Pat. Agencja Stefaniego podaje, że na mocy dekretu królewskiego gen. Balbo został mianowany marszałkiem państwa. Członkowie eskadry hydroplanów otrzymali awanse lub odznaczenia.

Student niemiecki — kłusownikiem.

BERLIN, (Pat.) Ubiegłej nocy w pobliżu miasteczka Neustadt, na granicy Państwa Bawarskiego — do starcia między posterunkiem żandarmerji a 2 kłusownikami. Jeden żandarmer został przez kłusowników zabity, drugi zaś ciężko ranny. Na pomoc żandarmer podeszły gajowy, ostrzeliwując uciekających kłusowników. W wyniku strzelaniny zabity został jeden kłusownik, w którym rozpoznano 25-letniego studenta medycyny Poppa.

Akcja militarna Francji na pograniczu Niemiec

Zapowiedź rozwiązania paktu 4-ech.

Z Budapesztu donoszą: „Az Est” zamieszcza sensacyjną sprawozdanie swego korespondenta w Paryżu w związku z akcją militarną Francji na pograniczu Niemiec. Opinia publiczna we Francji pozostaje pod silnym wrażeniem faktu, iż akcja ta wykonana została zupełnie otwarcie, przez co Francja chciała dać do zrozumienia, że będzie bacznie śledzić wypadki na granicy niemieckiej.

Premjer Daladier i minister spraw zagranicznych Paul Boncour zamierzają złożyć w tej sprawie oficjalne oświadczenie.

Rząd francuski zamierza wypowiedzieć zawarty niedawno pakt 4-ech mocarstw, aby uzyskać swobodę działania w Berlinie i móc energicznie wystąpić przeciwko Niemcom.

Nastrój, wywołany ostatnim

Anglja przeciwko zarządzeniom walutowym Niemiec.

LONDYN. Ostatnie zarządzenia Niemiec, ograniczające działalność angielskich banków i okretowych w Niemczech, wywołały takie oburzenie w tutejszych kołach zainteresowanych, że pod ich naciskiem rząd tutejszy zgroził Berlinowi zamknięciem

demarche Anglii i Francji, uniemożliwiającą ratyfikację paktu 4-ech mocarstw przez Francję. Rozwiązanie paktu 4-ech jest potrzebne, aby Francja miała w przyszłości zrów wciągnąć. Korespondent pisma stwierdza, iż cierpliwość Francji wobec Niemiec wyczerpała się, szczególnie od chwili, gdy się okazało, że do oświadczeń rządu niemieckiego nie można przysiążać żadnej wagi.

Radjostacje nadawcze we Frankfurcie i Stuttgarcie dają ostatnio propagandowe audycje radjowe, przeznaczone wyłącznie dla okręgu Saary.

Widocznie nasładować przykład radjostacji monachijskiej w stosunku do Austrii, speaker Stuttgartu zaatakował w ostry sposób komisję rządzącą okręgu Saary.

Sowiecko-włoski traktat o nieagresji.

PARYŻ (Pat.) Dziennik „L'Oeuvre” donosi z Rzymu, że traktat o nieagresji sowiecko-włoski ma

być podpisany w ciągu przyszłego tygodnia.

Ucieczka prez. Machado z Kuby.

HAWANA (Pat.) Prezydent Machado odleciał hydroplanem do stolicy archipelagu angielskiego Bahama Nassau. Nassau oddalone jest o 3 dni drogi morskiej od Nowego Jorku.

LONDYN (Pat.) Donoszą z Hawany, że w/g krążących tam pogłosek burmistrz miasta Hawany został zamordowany. Biura prezydenta Machado zrewoltowany tłum splądrował i częściowo

obrabował. W czasie wczorajszych zaburzeń w całym kraju zginęło około 200 osób. Wiele osób odniosło ciężkie rany w czasie starć z policją i wojskiem. Tłum w dalszym ciągu plądruje i rabuje mieszkanka byłych ministrów. Ulice Hawany przebiegają tłumy rozentuzjowanych mieszkańców, woszących okrzyki na cześć rewolucji.

Uspokojenie na Kubie.

HAWANA. (Pat.) Nowy przewodniczący prezydent Cespedes y Ortiz złożył przysięgę, oświadczając, że postara się stworzyć rząd, w którym będą reprezentowane wszystkie stronnictwa. Prezydent Cespedes y Ortiz rozwią-

zał Kongres i Sąd Najwyższy. W g ostatnich wiadomości, na całej wyspie panuje już zupełny spokój. W g ostatnich danych oficjalnych w czasie rozruchów zginęło 40 osób w samej Hawanie. 200 osób jest rannych.

W poszukiwaniu zaginionej tancerki. Loda Halama na Jasnej Górze?

W niedzielę minął czwarty dzień od czasu zagadkowego i tajemniczego zaginięcia Lody Halamy. Zaginięcie to wywołało w całej Warszawie wielką sensację i zmobilizowało cały aparat śledczy, nie tylko na terenie stolicy, lecz również w całej Polsce. Już w godzinach rannych rozesłano do wszystkich posterunków policyjnych odpowiednie telegramy, z poleceniem przeprowadzenia poszukiwań.

Przesłuchanie rodziny i znajomych.

Na godz. 8.30 do stołecznego urzędu śledczego wezwano, celem przesłuchania, dyrektorów teatru „Cyganeria”, p. Treimana i Sakowskiego, Zizi i Feliksa Parnełow, gospodynię zaginionej Władysławy Skrobecką, dozorcę domu przy ul. Pusa XI-go 11 B, Antoniego Zawistowskiego, męża hr. Dembińskiego oraz bardzo bliską znajomą i matkę zmarłej przyjaciółki zaginionej, p. Kraskowską. Przesłuchanie przeprowadzali osobiście naczelnik urzędu śledczego, inspektor Sitkowski, oraz jego zastępca, komisarz Przygoda. Zeznania były bardzo szczegółowe i trwały przez kilka godzin, a dotyczyły się pozycja małżeńskiego, warunków finansowych, ze szcze-

gólnem uwzględnieniem osobistych wydatków zaginionej, na temat stosunków w teatrze „Rex” i „Cyganeria” oraz drobnych szczegółów, mających jednak dla śledztwa bardzo często decydujące znaczenie, a mianowicie, jak była ubrana, ostatnie jej zachowanie się i odezwania do gospodyni i dozorczy domu.

Przesłuchania zakończone zostały około godz. 11-ej w nocy. Władze śledcze zamierzają również przesłuchać niejakiego Bolesława K-a, bohatera znanego wypadku samochodowego. P. K-a rozgłasza wśród znajomych i przyjaciół zaginionej, jakoby widział Loda Halamę w piątek w godzinach popołudniowych na Nowym Świecie, a następnie tegoż dnia wieczorem w jednej z restauracji przy ul. Jasnej.

Tajemniczy telegram anonimowy z Radomska

W czasie, gdy w urzędzie śledczym odbywało się przesłuchanie osób najbliższych zaginionej, do dyrekcji teatru „Rex” o godz. 10 min. 30 wieczorem przyszedł zagadkowy telegram anonimowy, tj. bez podpisu autora. Telegram ten, jak wskazują odpowiednie adnotacje urzędu telegraficznego, wysłany został z Radomska pod Częstochową o godz. 9.20 wieczorem wczoraj, t. j. w sobotę. Treść tego telegramu jest następująca:

Poszukiwanie w Czerwińsku.

Prócz policji poszukuje zaginioną tancerkę wiele osób prywatnych oraz redakcje pism.

W sobotę współpracownik „Wieczoru Warszawskiego” odwiedził w towarzystwie znanego jasnowidza, inż. Ossowieckiego, Czerwińsk pod Warszawą, ale na ślad Lody Halamy nie natrafiono.

Niemcy gotują się do wojny.

LONDYN (Pat.) „Sunday Referee” rozpoczął druk artykułów pod tytułem: „Niemcy zebrały ponownie swe zastępy”. Z tych dokumentów wynika jasno, że wszystkie siły Rzeszy nacjonalistycznej regime kieruje ku jedy-

nemu istotnemu celowi — do przygotowania wojny. „Sunday Referee” dochodzi do konkluzji, że jeśli pozwolą Niemcom na potajemne zbrojenia, to świat stanie w obliczu poważnych zaburzeń.

Dalsze odzydzanie Niemiec.

Nowa lista rugowanych adwokatów żydowskich.

Nowa lista adwokatów-żydów, którzy ostatecznie utracili prawo praktyki adwokackiej w Niemczech, obejmuje przeszło 100 nazwisk wśród nich nazwisko b. wiceprezydenta policji w Berlinie dr. Bernarda Weissa.

Ostatnie dymisje żydów w sądownictwie.

Ostatnich żydów czynnych w sądownictwie niemieckim usunięto już ze stanowisk Usunięto 4 żydów, które sprawowały urzędy sędziowskie — Elze Guttmann, Ruth Wolfsohn, Ewę Schuster i Ernę Proskauer.

Wśród 180 żydowskich sędziów i urzędników sądowych, usuniętych ostatnio, znajduje się też znany na terenie gminy ży-

dowskiej działacz dr. Artur Lientzel.

Panika wśród żydów wrocławskich.

Z Wrocławia nadchodzą wiadomości o niezwykle napiętym nastrojach wstępujących złowrogie wydarzenia dla żydów-cużoziemców, zwłaszcza bezpaństwowców we Wrocławiu jak i w ogóle na całym niemieckim Górnym Śląsku Wrocławscy Niemcy żydzi już dawno utracili wszelką możliwość pracy i zarobkowania. Według wiarygodnych wiadomości żydom tym grozi obecnie wielkie niebezpieczeństwo. Narodowi socjaliści widać grozą zemszczeniem się na żydach. Wśród ludności żydowskiej panuje niedająca się opisać panika i obawa o dzień jutrzejszy.

Bruening wstępuje do klasztoru.

BERLIN (Pat.) „Vossische Ztg.” donosi, że były kanclerz Bruening zamierza wkrótce złożyć swój mandat do Reichstagu i wstąpić

do klasztoru. Były premier wirtemburski dr. Bolz również ma zamiar wstąpić do klasztoru.

Wykluczenie Niemców z kongresu międzynarodowego.

PARYŻ (Pat.) Dzienniki donoszą z Santander (Hiszpania), że na odbywającym się tam międzynarodowym kongresie nauczycielskim uchwalono wniosek francuski, podtrzymywany przez delegację austriacką, o wykluczenie

z obrad delegacji niemieckiej. Przedstawiciele nauczycielstwa niemieckiego, natychmiast po złożeniu wniosku przez delegata francuskiego, opuścili kongres, nie czekając na wyniki głosowania.

Sytuacja w Irlandji.

DUBLIN (Pat.) Dzień 13 b. m. w Dublinie minął bez poważniejszych incydentów. W znacznym stopniu należy to zawdzięczać surowym zarządzeniom władz, które przedsięwzięły środki ostrożności. Jedynym incydentem poważniejszym w Dublinie było starcie między tłumem a 6 faszystami irlandzkimi, którzy w niebieskich koszulach wyszli ze swej kwatery głównej. Tłum rzucił się na nich i niewątpliwie zmasakro-

wałby ich, gdyby nie interwencja cywilnej gwardji, która kilkakrotnie szarżowała. Uwolnieni z rąk swych prześladowców faszystki doznały licznych obrażeń cielesnych. — W obawie rozruchów strzeżono główniejszych ulic i gmachów rządowych. W pobliżu grobu 3 bohaterów irlandzkich stały przygotowane samochody pancerne, a w podwórzach pobliskich domów ukryte były karabiny maszynowe.

Memoriał związku miast

w sprawie wyborów do Rad Miejskich.

Władze związku miast wystosowały do Minist. spraw wewnętrznych memoriał, w którym poruszona została kwestja regulaminu wyborczego do ciał samorządowych, a to w związku z nową ustawą samorządową. W memoriale tym — jak się dowiaduje agencja PRESS — związek miast podkreśla szereg niejasności, zawartych we wspomnianej ustawie i zwraca uwagę na konieczność odpowiedniego usunięcia tych niejasności przez regulamin wyborczy do ciał samorządowych.

W szczególności porusza me-

Adwokaci domagają się rozszerzenia uprawnień.

Wystąpienie Rad Adwokackich.

Rady adwokackie wystąpiły do naczelnej Rady adwokackiej z wnioskiem o uzyskanie zmiany uprawnień adwokatów w zakresie ich pracy zawodowej, dotychczasowe bowiem ograniczenia ich interwencji tylko do spraw przekraczających 200 zł. utrudniają adwo-

Sio i jedna czynność nadprogramowa.

Wśród opracowanych przez komisję dla usprawnienia administracji projektów reorganizacyjnych na uwagę zasługującej projekt odciążenia gmin od nadmiaru czynności, zleczanych gminom przez władze państwowe. Nadmiar tych czynności wywołuje ogromny wzrost kosztów administracyjnych. Komisja projektuje zwolnienie gmin z obowiązku przeprowadzania czynności statystycznych, ściągania rat ogólnych, doręczenia zawiadomień sądowych, utrzy-

memoriał kwestje uprawnień wyborczych dla osób, które w myśl ordynacji wyborczej do Sejmu, pozabawione są prawa wyborczego. Wobec tego, że pozbawieni praw wyborczych do Sejmu nie mogą korzystać z tych praw automatycznie również do ciał samorządowych, podnosi memoriał konieczność znalezienia ordynacji do Sejmu, zwłaszcza, że zachodzi różnica między przepisami sejmowej ordynacji wyborczej, a postanowieniami nowego kodeksu karnego.

W jednym z porannych pism warszawskich ukazała się w sobotę sensacyjna wiadomość o tem, że władze litewskie dokonały ekshumacji zwłok lotników litewskich, którzy zginęli w katastrofie „Lithuanici”. Ekshumacja miała wykazać, niebezpieczeństwo, iż lotnicy zostali zestrzeleni na terenie Niemiec, w piersiach bowiem jednego z lotników znaleziono trzy kule i t. d. W Kownie rzekomo wywołało to odkrycie wielkie wzburzenie, a prasa litewska ma nawoływać do zerwania stosunków z Niemcami, uważając fakt strzelania do samolotu litewskiego za casus belli. Wiadomość tę powtarzają inne pisma.

Nieścista wiadomość.

W jednym z porannych pism warszawskich ukazała się w sobotę sensacyjna wiadomość o tem, że władze litewskie dokonały ekshumacji zwłok lotników litewskich, którzy zginęli w katastrofie „Lithuanici”. Ekshumacja miała wykazać, niebezpieczeństwo, iż lotnicy zostali zestrzeleni na terenie Niemiec, w piersiach bowiem jednego z lotników znaleziono trzy kule i t. d. W Kownie rzekomo wywołało to odkrycie wielkie wzburzenie, a prasa litewska ma nawoływać do zerwania stosunków z Niemcami, uważając fakt strzelania do samolotu litewskiego za casus belli. Wiadomość tę powtarzają inne pisma.

Według naszych informacji, nagrodzeń sił zastępczych pomocniczych, wynagrodzeń robotników sezonowych, linijowych w kolumnach technicznych, wynagrodzenie za niewykorzystany urlop, za nocną służbę i służbę w ambulansach pocztowych, osobistych wynagrodzeń pośredników i agentów pocztowych, uposażeń, wypłacanych inwalidom, zatrudnionym w urzędach pocztowych, dodatku mieszkaniowego oraz innych dodatków — na podstawie ustawy uposażeniowej, wynagrodzeń za prace ustawodawcze, dodatkowych wynagrodzeń wykładowców w szkołach i na kursach wojskowych, dodatkowego uposażenia oficerów i szeregowych zawodowych w marynarce wojennej podczas zaokrętowania.

Pismo prezydium rady ministrów wyjaśnia, że potrącać należy opłaty na rzecz funduszu pracy od wszystkich uposażeń, bez względu na minimum, gdyż ustawa o funduszu pracy nie przewiduje żadnego minimum.

Pracowników redukuje się — dyrektorom setki tysięcy gratyfikacji.

Koncern „Malopolska” przeprowadził redukcję poborów urzędniczych z dn. 1 lutego r. b., dochodzącą do 40 proc. Zredukowano znaczną część personelu.

Równocześnie ze wspomnianymi redukcjami członkowie dyrekcji koncernu „Malopolska” otrzymali gratyfikację w wysokości „zaledwie” 18.000 dolarów. Jak się dowiadujemy, koncern „Malopolska”, który przyniósł w r. b. 8 milionów zł. deficytu, obecnie znów wypłacił dyrektorom gratyfikację w formie 14 i 15 jej pensji w łącznej sumie 200 000 złotych.

„Skarboferm” otrzyma pół miliona złotych za węgiel dla Łotwy.

„Skarboferm”, który w swoim czasie otrzymał poważniejsze dostawy węgla na Łotwę, nie otrzymał już blisko od roku należnych mu z tego tytułu sum z powodu wprowadzenia przez rząd łotewski restrykcji walutowych. Należności te wynoszą około pół mil. złotych. Obecnie zawiadomiono zarząd „Skarbofermu”, że rząd łotewski w porozumieniu z Państwowym Bankiem Łotewskim uchwalił dzień ten uregulować w walutach zagranicznych.

Z kredytów rejestrowych wolno potrącać tylko 25 proc. na zaległości podatkowe.

Reflektantów na zbożowy kredyt rejestrowy zraża do tej formy kredytowej poważnie fakt, że przy wypłacie tych pożyczek, potrąca się pensjom z pożyczki zaległości podatkowe, powstałe po 1 października 1931 r.

Obecnie minister skarbu wydał nowe zarządzenie w związku ze ściąganiem przy rozprowadzaniu kredytów rejestrowych pod zastaw zboża zaległości podatkowych narosłych po dniu 1.10.1931 r.

Zarządzenie to opiewa, że przy wypłacie kredytu rejestrowego maksymalne ściąganie na poczet zaległości podatku gruntowego od wyżej wymienionego terminu, wynosić może 25 proc. sumy, którą bierze kredytobiorca.

Niezwykły dar dla Papieża. Miasto Watykańskie. (KAP). Jedno z ludożerczych plemion Norwegii przyjąwszy niedawno wiarę katolicką postanowiło zaznaczyć swe oddanie się Ojcu św. przez ofiarowanie Mu jednego z najpiękniejszych ołtarzy, który był obciążony skórą sześciu zabitych zjedzonych ludzi.

Ojciec św. dar ten przyjął i kazał umieścić go w muzeum misyjnym w Lateranie.

TRZY PRZEMÓWIENIA SEJMOWE
PROF. DR. WACŁAWA KOMARNICKIEGO
O PROJEKIE REFORMY SZKÓŁ AKADEMICKICH
p. l.:
W OBRONIE KULTURY NARODOWEJ I WOLNOŚCI NAUKI
Skład główny Dom Książki Polskiej w Warszawie
Do nabywa w „Dzienniku Wileńskim”. Cena 1.50 gr.

Bezradność żydostwa.

Dr. F. Rostenreich omawia w „Hajncie” położenie żydostwa w świetle obecnej sytuacji, kiedy już przestają mieć wartość liberalizm i marksizm — dwa hasła, dotąd tak pomocne żydom w warunkach rozproszenia. Prąd unarodowienia wszystkich dziedzin życia kieruje się przeciw żydom:

„Obecnie idzie fala zniszczenia. I w takim czasie my, żydzi, stoimy bez kierownictwa. Nie wiemy, co czynić, jak się bronić, aby utrzymać się, zarówno jako ludzie, jak i jako naród, pomimo, że ta fala niszcząca jest skierowana przeciw nam...”

Żydzi obecnie mają hasła, któreby pociągnęły otoczenie rdzenne i któreby w ten sposób ułatwiły walkę z tem otoczeniem.

Konferencje żydowskie, w rodzaju amsterdamskiej (światowa konferencja w dn. 20. VII.), nie odpowiadają swoim zadaniom utrzymania stanu posiadania żydowskiego:

Żydzi w rolnictwie.

„Moment” z 1 b. m., w korespondencji z Wileńszczyzny, donosi o rozwoju kolonji żydowskich na Kresach Wschodnich, zwłaszcza w Wileńszczyźnie.

Już za czasów cara Mikołaja I na Wileńszczyźnie były kolonje żydowskie, obecnie temi kolonjami interesuje się tow. „J. C. A.” (Paryż), ale to nie jest dostateczne, całe społeczeństwo żydowskie winno zainteresować się rolnikami-żydami:

„To stało się szczególnie aktualne obecnie, w związku z organizowaniem Izby Rolniczych...”

Żydzi-rolnicy winni zorganizować się, aby wywierać wpływ na działalność Izby Rolniczych, oraz krzysać z zapomóg rządowych:

— Jest sprawą dużego znaczenia, aby żydowscy rolnicy na Kresach byli należycie reprezentowani w Izbach i aby żydowscy kolonisci, którzy płacą ładne

„Wszystkie dotychczasowe próby, uczynione dotąd, aby się bronić, były złe i były mylne przedsięwzięcie...”

Żydom w obecnych warunkach jest trudno wywoływać ingerencje międzynarodowe w sprawy wewnętrzne wrogich sobie państw, a inicjatorzy dotychczasowych narad żydowskich tego nie rozumieją.

„Nasze położenie jest zawiłane; jest to skutek załamania się zarówno liberalizmu, jak i marksizmu. Świat szuka nowych dróg dla siebie — bez nas i przeciw nam. Co mamy czynić?...”

Żydzi nie chcą zrozumieć, że położenie ich stało się zawiłane nie tylko wskutek załamania się liberalizmu i marksizmu, lecz dlatego przedewszystkiem, że narody rdzenne trzeźwo patrzą na rolę żydostwa.

A na ten przewrót nie poradzą żadne konferencje i kongresy żydowskie.

W Wilnie w ostatnich dniach odbyła się narada działaczy żydowskich, — na której postanowiono założyć „żydowskie towarzystwo rolnicze”, które ma pracować łącznie z podobnym towarzystwem, wytworzonym w maju r. b. we Lwowie...”

To towarzystwo obejmuje 4 województwa: wileńskie, białostockie, nowogrodzkie i poleskie.

Czynny udział w tym ruchu biorą absolwenci wydziału rolnego przy uniwersytecie Wileńskim.

Jeszcze jedna dziedzina życia gospodarczego Polski ma być zażydniona.

Żydzi a sterylizacja.

Groźba sterylizacji winna stać się wisiem nad żydami w Niemczech:

„Jak donoszą, cel tej ustawy m. in. jest ten, aby niebezpieczeństwo sterylizacji stało wisiem nad ludnością żydowską. Zmusi ono rodziców do wysłania swoich dzieci z Niemiec i w ten sposób liczba żydów w Niemczech będzie zmniejszała się...”

„Ogłoszenie w Niemczech ustawy o sterylizacji wywołało w kręgach żydowskich duży niepokój. Jakkolwiek w ustawie o żydach nie wspomina się, określenia są tak szeroko ujęte, że mogą one być wykorzystane przeciw żydom, zwłaszcza przeciw młodzieży żydowskiej...”

Ucieczka adwokata do Argentyny.

Przed kilkoma dniami ujawniono, że adwokat warszawski, T. Garliński, uciekł do Argentyny. Ucieczka ta wywołała sensację w sferach państwowych, tembardziej, że mówiono o wielkich nadzyciach na szkodę klientom.

Jak się okazuje, adw. Garliński nie przywłaszczył sobie depozytów klientowskich, zresztą nie miał do tego okazji, gdyż skromna jego praktyka wykluczała to całkowicie. Zginęły natomiast liczne dokumenty poszczególnych spraw z czego wynikły poważne kłopoty dla jego klientów oraz znikły drobne stosunki sumy pobrane na koszty sądowe.

Adw. Garliński ożenił się przed 4-ma laty z córką przemysłowca warszawskiego p. G., licząc przytem na znaczniejszy posag. Z drugiej strony rodzice panny młodej przypuszczali, że adwokat jest człowiekiem majątnym. Jednym słowem obydwe strony zawiody się srodze i na tem tle doszło do ostrych zatargów, zakończonych opuszczeniem przez adwokata wspólnego mieszkania.

Tymczasem Garliński, który nie mógł zdobyć praktyki, żył ponad stan zadłużając się w niestychany sposób. To wszystko spowodowało sytuację bez wyjścia i dlatego ratunku szukał w ucieczce.

Najprawdopodobniej adw. Garliński zostanie w Argentynie aresztowany i wydany władzom polskim, które wdrożyły postępowanie ekstradycyjne.

Skandal w mławskim BB.

Korespondent „Gazety Warszawskiej” donosi z Mławy: Szerokie sfery społeczeństwa w Mławie poruszona są niezwykłą sensacją:

Oto do prokuratora wpłynęło doniesienie karne przeciwko kilku wybitnym i wpływowym na miejscowym terenie działaczom BB, oskarżającym ich o uprawnienia niezrządzone z pensjonariami. Skandaliczna ta sprawa wykryta została zupełnie przypadkowo przez jednego z przyjezdnych nauczycieli.

Mieszkańcy Mławy znają dobrze nazwiska tych panów i z zainteresowaniem oczekują wyników śledstwa. Ciekawe, jak się ustosunkuje „sędziom moralnym” do swoich tak kompromitujących niemoralnych członków, zajmujących w dodatku wybitne stanowiska w partji...

Koszty egzekucyjne dla wsi

Komornicy bardzo często doręczają osobliście pisma w postępowaniu egzekucyjnym, jakkolwiek doręczenie tych pism mogłoby nastąpić przez pocztę, woźnych, lub organa gminne, a tego rodzaju praktyka, w której doręczenie stanowi samodzielną czynność egzekucyjną, przyczynia się do znacznego podroźnienia egzekucji, zwłaszcza jeżeli strona ma ponieść koszty przejazdu komornika, dokonyującego doręczenia.

Celem usunięcia tej praktyki Ministerstwo sprawiedliwości wydało okólnik przypominający, że komornik powinien doręczać osobliście pisma tylko wówczas, jeżeli prawo wymaga jego obecności przy doręczeniu. Doręczenia mogą być dokonywane przez pocztę, woźnego lub organa gminne.

Kto wygrał na loterii?

W trzecim dniu ciągnięcia IV-ej klasy 27-iej loterii państwowej główne wygrane padły na następujące Nr. Nr.:

20.000 zł. n-ry: 84548 +
10.000 zł. n-ry: 21480 116038.
5.000 zł. n-ry: 32060 63644 72918 94114.
2.000 zł. n-ry: 32782 + 47659 116299 140609.
1.000 zł. n-ry: 19452 31749 45949 66497 68282 99652 + 110044 121982 135001 + 137982 149129 151512 153546.
500 zł. n-ry: 28935 43362 43594 73574 78998 90927 97892 + 98587 105650 + 111104 + 120222 122607 136625 139206 +
400 zł. n-ry: 4345 11664 13425 20948 21076 + 23960 28611 39438 40474 50282 52564 + 56864 59478 76789 + 80494 82145 93484 100388 104854 112025 113015 115711 133953 + 143776.
300 zł. n-ry: 2163 + 5309 6685 7100 9459 15660 17011 18789 24316 25135 26065 + 27540 28632 29092 29243 31879 36779 38321 39390 42012 47447 61564 + 67561 67632 67844 68061 71237 73470 + 76685 78004 78865 79017 + 79791 79820 79953 82568 + 88141 88784 91052 91378 91872 93622 109969 109991 110838 115049 118890 121017 122232 125276 125451 129955 131756 132160 133224 136226 146385 147072 152708.

Numeru zaopatrzone krzyżykami — jako ponownie wylosowane — uczestniczą w podziale premji w kwocie 100.000 zł.

Spadek dochodów kolejowych

w pierwszym kwartale r. b.

Ag. Press donosi: Odbitki kryzysu gospodarczego odbiły się jaskrawo na wynikach pracy kolei polskich. Poraz pierwszy od szeregu lat wpływy z dochodów neszycych kolei w pierwszym kwartale r. b. nie wystarczyły na pokrycie wydatków. Niedobór ten wynosi 4 miliony złotych.

D-tycyt ten pokryty został z funduszy z lat poprzednich. Niezależnie od powyższego deficytu w wysokości 4 milionów złotych pokryty z lat poprzednich wydatki nadzwyczajne na inwestycje i na lotnictwo w kwocie 21 milionów złotych. Razem więc niedobór eksploatacyjny w pierwszym kwartale wynosi poważną kwotę 25 milionów złotych.

Ogółem dochody kolei w pierwszym kwartale r. b. wynosiły 201 milionów złotych, a wydatki 204 milionów złotych. W tym samym okresie 1932 r. dochody wynosiły 238 milionów złotych, a w roku 1931 — 306 milionów złotych. W porównaniu więc z pierwszym kwartałem 1931 roku dochody kolei w ciągu jednego kwartału spadły o olbrzymią kwotę 105 milionów złotych.

Należy tu podkreślić, że wydatki eksploatacyjne kolei w pierwszym kwartale r. b. zostały zmniejszone w porównaniu z tymże okresem 1931 r. o 99 milionów złotych, czyli o 32 proc.

Odprawy dla nieetatowych pracowników kolejowych.

Minister komunikacji wydał rozporządzenie o odprawach dla nieetatowych pracowników kolejowych, zwolnionych ze służby. Pracownik nieetatowy, zwolniony ze służby i nie mający prawa do zaopatrzenia emerytalnego, otrzymuje na żądanie jeonczasową odprawę w wysokości miesięcznego uposażenia, pobieranego przed zwolnieniem, za każdy pełny rok służby, nie więcej jednak łącznie, niż wynosi wynagrodzenie trzymiesięczne.

Dróżnicy na szosach państwowych będą otrzymywali regularnie swe pobory

Katowicka „Polonia” pisze: Przez szereg miesięcy dróżnicy, zatrudnieni na szosach państwowych, nie otrzymywali swoich skromnych pensji, tak że zaległość ich wynosiła już po 5 miesięcy. Skandal ten, który wynika z braku pieniędzy w Funduszu Drogowym, był kilkakrotnie poruszany na łamach prasy, dopiero jednak obecnie doszło do jego załatwienia. Ministerstwo Komunikacji wysygnowało wszystkim województwom potrzebne kwoty na pokrycie zaległych poborów dróżników do 1-go sierpnia, zapewniając ich zarazem, że na przyszłość pobory będą wypłacane już regularnie.

Opulgowne bilety dla kupiectwa.

Warszawska Izba Przemysłowo-Handlowa wystąpiła z wnioskiem do ministerstwa komunikacji o wprowadzenie przy obecnej reformie taryfy osobowej specjalnych ulgowych biletów kolejowych, które byłyby wydawane kupcom na podstawie legitymacji stowarzyszeń handlowych.

Opulgowne bilety dla kupiectwa.

Warszawska Izba Przemysłowo-Handlowa wystąpiła z wnioskiem do ministerstwa komunikacji o wprowadzenie przy obecnej reformie taryfy osobowej specjalnych ulgowych biletów kolejowych, które byłyby wydawane kupcom na podstawie legitymacji stowarzyszeń handlowych.

Sala do wynajęcia

na odczyty i zebrania Orzeszkowej 11 od 11—3 i od 6—8 wiecz.

Popierajcie Polską Maciera Szkolną.

Zwycięstwa sportowe.

Zapewne uczucie zwycięstwa zalicza się do najprzyjemniejszych. Pozostawia ono niezatarte wrażenia na osobach zwycięzców jak również i na zwyciężonych.

Sam fakt zwycięstwa jest bardzo silnym bodźcem psychicznym powodującym szereg dodatnich dla sportowca następstw.

Zwycięstwa sportowe mają swoje specjalne cechy. Obecnie, w okresie bujnego rozkwitu sportu wszystkie te sprawy zaczynają nie jednego interesować i z biegiem czasu na półkach księgarskich powstaną ciekawe dzieła omawiające psychikę zwycięstw sportowych.

Omawiając szereg konkretnych wypadków z życia sportowców mogą one w przyszłości przyczynić się do prowadzenia systematycznej pracy nad wychowywaniem nowych kadr sportowców.

Nie będziemy wszakże teraz zastanawiali się nad psychicznym zagadnieniem zwycięstw sportowych, lecz tylko postaramy się przeprowadzić ścisły podział zwycięstw sportowych z punktu widzenia wartości sportowej.

Wiemy dobrze, że wśród powodów imprez sportowych jest zwycięstwo mnóstwo, to też konieczne jest wyodrębnić, uwypuklić zwycięstwa cenniejsze od codziennych, mniej ważnych.

W danym wypadku w grę wchodzi oczywiście praca, a drugim miernikiem byłby poziom zawodów i konkurencja.

Uczucie zwycięstwa będzie tem przyjemniejszym, im walka sportowa będzie ostrzejsza, zażartsza. Od walki więc sportowej zależy również ocena zwycięstwa sportowego.

Dla ilustracji dwa przykłady: Postawny przed sobą sylwetkę zwycięzcy Tour de France i sylwetkę zwycięzcy meczu ping-pongowego.

Przecież jaka różnica między tymi mistrzami powinna być, chociaż obaj doznali uczucia zwycięstwa. W grę wchodzi tutaj będzie istota walki sportowej i wielki wysiłek psychiczny mistrza Tour de France, w porównaniu z tem, czego doznaje zwycięzca w tenisa stołowego.

Wśród szeregu zwycięstw trzeba więc umieć odróżnić zwycięstwa wielkie od małych, bardziej pospolitych i od tego uzależnić reklamę, oraz ocenę poszczególnych wysiłków sportowych, w przeciwnym razie powstaje chorobliwa manja brania wszystkiego pod jeden sznur.

Każdy przecież wynik sportowy ma swoją wartość i stanowczo z całą bezwzględnością musimy przestrzegać tych drobnych, a bardzo nieraz drażliwych spraw, bo w przeciwnym razie zaczną coraz częściej na horyzoncie sportowym ukazywać się prowincjonalne wielkości. Zaczyna rodzić się tak zwany szluziście mistrzowie i powstanie zwalczana już na szczęście zabójcza rekordomanja.

Zwycięstwo sportowe będzie wówczas wielkie i piękne, gdy osiągnięte ono zostanie przez pracowitą, skromną, ale utalentowaną jednostkę.

Ma się rozumieć, że w dużej mierze zależy to od towarzyszących okoliczności przy zdobywaniu pierwszeństwa, by to pierwszeństwo przyniesło ogólne uznanie. Tutaj zależy bodaj najwięcej od zachowania się poszczególnych sportowców.

Pisząc o zwycięstwach sportowych, trzeba uczynić pewien wyłom, otóż zwycięstwa sportowe nie pokrywają się całkowicie z pojęciem pierwszeństwa. Można nieraz zwyciężyć, ale nie być pierw-

szym, a bardzo często bywa tak, że sportowca, który zajął drugie miejsce publiczność nagradza głośniejszym brawem od tego, któremu wręcza się nagrody.

Wchodzi tu w grę tak zwana sympatja sportowa, która wypływa z czysto subiektywnych względów.

Czasami zajęcie drugie, czwarte, czy szóste miejsca daje również dużo zadowolenia, jeżeli — rzecz oczywista — walka była wy-

równana przy masowej ilości startujących, to dalsze miejsce jest również zwycięstwem. W gorące walki dalsi zawodnicy, wpadając na myśl, doznają nieraz błogiego uczucia zwycięstwa i uczucie to daje im dużo zadowolenia moralnego. Przecież fizyczną niemożliwością jest, żeby w zawodach kilku jednocześnie zajęło pierwsze miejsce, ale możliwym jest, ażeby kilku zwyciężyło i dlatego właśnie na większych zawodach, zgodnie

z linią mego rozumowania, praktykowane są nagrody jak n. p. dla pierwszego wojskowego, ucznia, rzemieślnika i t. d.

Opinia publiczna, a zwłaszcza wileńska nie odróżnia niestety zwycięstw innych jak tylko pierwszych i nieraz dzieje się krzywda niektórym zawodnikom, wskutek tego zniechęcającym się i ginącym dla sportu zawodniczego.

Prawdziwi sportowcy szukają zawsze silnej konkurencji i pragną

stoczyć sportową walkę o pierwszeństwo, o uczucie zwycięstwa.

Zdawałoby się na pierwszy rzut oka, że zwycięstwa sportowe działają demoralizująco na młode charaktery sportowców. Mówiąc zupełnie obiektywnie, jest w tem odrobina słuszności. Trzeba wszakże wziąć pod uwagę, że do zwycięstwa prowadzi nie tylko wysiłek fizyczny, ale i duchowy. Pewne odchylenia od normy są tylko przejawem przejściowym. Ogólnie

biorąc uczucie zwycięstwa dodawać winno odczuć do dalszej pracy, rozpalając ambicję sportową, która tak poważną rolę spełnia w życiu sportowców.

Ambicja sportowa nie pozwoli nigdy na sponiewieranie własnej godności osobistej. Przez ambicję sportową szkolić się będzie nasz charakter.

Jarwań.

Cracovia — Concordia 3:2.

Mistrzowska drużyna piłki nożnej, Cracovia, bierze udział w turnieju piłkarskim w Nitrze.

Wczoraj Cracovia pokonała

Concordię zagrzebską 3:2. Dział piłkarze Cracovii grają ze znaną drużyną Bratislavią, a we wtorek Cracovia grać będzie z Nitry.

Walasiewiczówna przegrała.

Wczoraj w Brukseli odbył się tak zwany pojedynek dwóch najszybszych kobiet świata.

W pojedynku tym na 100 mtr. jak i na 200 mtr. zwyciężyła o 100 p. Szurran w pięknych czasach: 11,9 i 24,5 sek. Drugie miejsce zajęła Walasiewiczówna, która wygrała jednak skok wdal 5 mtr. 50 cm. i bieg 800 mtr. w czasie 2 min. 26 sek.

Daleko lepiej powiodło się dru-

giej Polce, niezwykłej Wajsównie, która w dysku uzyskała znowu pierwszorzędną wynik 42 mtr. 90 cm., a w kuli 11 mtr. 46 cm.

Walasiewiczównie zaś radzimy wziąć się solidnie do treningu, bo te ciężkie wyjazdy i spacerowanie od Afryki (po słońce) do Ameryki nie wypływają, jak widać, dobrze na wyniki sportowe.

W. K. S. Smigły wygrał w Brześciu.

Rewanżowy mecz piłkarski o wejście do Ligi pomiędzy W.K.S. a 4 D. S. P. w Brześciu zakończył się ponownym sukcesem Wilna 3:2 (2:0).

Wilnianie prowadzą więc teraz w grupie północnej zdecydowanie, mając 6 pkt., przed 76 p.p. — 2 pkt. i 4 D.S.P. — 0 pkt.

Inne wyniki o wejście do Ligi są następujące: Polonia (Warsza-

wa) — Polonia (Bydgoszcz) 1:1 (0:1), Legia (Poznań) — Guryści (Łódź) 6:2 (2:1), Naprzód Lipiny — Olsza (Kraków) 5:0 i Polonia (Przemysł) — Hasmonaja (Równa) 2:2.

Z powyższego widzimy, że faworytami w dalszym ciągu będą chyba drużyny: Legia (Poznań), Naprzód Lipiny i W. K. S. (Wilno).

Łotwa przegrała z Estonją 2:1.

Wczoraj odbył się mecz piłki nożnej między Łotwą a Estonją. Mecz zakończył się nieznacznym sukcesem Estonji, która wygrała 2:1. Mecz odbył się w

Estoni.

Kolejnymi występami piłkarzy Łotwy będą dwa mecze w Wilnie i szereg spotkań we Włoszech.

Doskonałe wyniki Estończyków.

Pisaliśmy już o mających się odbyć w Wilnie wielkich międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych z udziałem doskonałych zawodników Łotwy i Estonji.

Zawody te mają się odbyć 26 i 27 sierpnia na stadionie W.K.S. w koszarach i Brygady w połączeniu z imprezami piłki nożnej.

Ostatnio właśnie w Estonji odbyły się mistrzostwa lekkoatletyczne, które przyniosły szereg pierwszorzędnych wyników. Najbardziej, rzecz oczywista, interesują nas wyniki tych zawodników, którzy mają przyjechać do nas, a więc światowej sławy oszczepnik Sule rzucił ostatnio 66 mtr. 49 cmtr., Wiling zaś w dysku miał 45 mtr. 84 cmtr., a w kuli 14 mtr. 27 cmtr. Doskonali skoczek Kuttis miał w dal 7 mtr. 11 cmtr., a w trójskoku 14 mtr. 17 cmtr.

Wyniki te mówią same za siebie. Są one pierwszorządne, a w

dysku i w oszczepie wyniki są lepsze od rekordów Polki.

Do tych doskonałych wyników lekkoatletów Estonji trzeba dodać piękne wyniki sportowców Łotwy. Wystarczy przecież wziąć tylko wyniki Dimzy, a już będziemy mieli imponujące rekordy tego uzdolnionego sportowca.

Zawody więc lekkoatletyczne z Łotwą i Estonją zapowiadają się imponująco.

Prócz zawodników zagranicznych, startować będą wszyscy czołowi lekkoatleci Wilna i ponadto w biegach średnich ujrzymy Kucharskiego z Białegostoku, który jest mistrzem Polski w biegach na 800 mtr. i 1500 mtr. Przyjedzie również i Lukhaus, który rywalizuje z Włęczorkiem, a więc prócz walki z zawodnikami zagranicznymi będziemy mieli jeszcze pojedynki lekkoatletów miejscowych.

Jutro zawody pływackie.

Jutro o godzinie 11 na Wilni mieć będziemy zawody pływackie, które polegają na przepłynięciu Wilni w szer. Start mieścić się będzie koło przystani W.K.S. Pogoń, a meta na przystani Wil. T. W.

Wszyscy zawodnicy puszczani będą na czas. Do zawodów zaś zgłaszać się mogą stowarzyszeni i niestowarzyszeni. Przewidziana jest specjalna konkurencja dla pań.

Zapisy do tych zawodów przyjmuje sekretariat Ż.A.K.S. Ludwi-

sarska 4, a także W. K. S. Pogoń por. Kosacki.

Przy sposobności podajemy, że w najbliższym terminie odbędzie się jeszcze jeden wyścig długodystansowy na Wilni i jedne zawody propagandowe w basenie 3 P.A.C. Widzimy więc z powyższego, że mimo trudnych warunków technicznych organizatorzy dokładają starań, by ożywić jakoś blady sezon pływacki.

Miejmy jednak nadzieję, że i dla pływaków naszych może nadejść kiedyś lepsze nieco czasy.

Ruch — Pogoń 5:1.

Wczorajsze mecze ligowe zakończyły się ponownymi sensacjami.

Ruch wygrał zdecydowanie z Pogonią 5:1. Cały czas przewagę miał Ruch. Gra była żywa, a po zmianie stron nawet za żywa, bo aż brutalna. Ofiarą tej brutalnej gry byli Niechciol i Kuchar, którzy ulegli kontuzji.

Wisła wygrała różnicą jednej

bramki z Legią 3:2 (2:2). W pierwszej połowie przewagę miała Legia, która zdobyła bramki przez Nawrota i Przeździeckiego, a po zmianie stron Wisła zaczyna atakować, zdobywając przewagę. Wszystkie bramki dla Wisły strzelił Artur.

Największą sensacją jest sukces Podgórze nad Czarnymi 1:0. Gra piękna, żywa i ciekawa.

Warszawa—Wilno—Warszawa.

O wschodzie słońca motocykliści stolicy już nie spali, czyniąc ostatnie przygotowania, szykowali się oni do wielkiego raidu motocyklowego.

Trzeci już tradycyjny raid na szosie Warszawa—Wilno, wynoszący około tysiąca kilometrów, skupił na starcie czterdziestu zawodników, przeważnie z sekcji motocyklowej Legii, resztę zaś z miasta Łodzi.

Padający od samego rana deszcz nie zapowiadał dobrych warunków atmosferycznych i drogowych na czas trwania zawodów. Uczestnicy jednak ruszają z boiska sportowego Legii z pewną brawurą, ufni w swe siły.

Deszcz nie ustaje i warunki drogowe stają się na niektórych odcinkach szosy poprostu do nieprzebycia.

Jednakże zdecydowana wola zawodników przezwycięża wszystko i maszyni wytrwale posuwają się naprzód.

Białystok — Grodno — już niedaleko, ale daje się odczuwać zmęczenie fizyczne. Czem bliżej do celu, tem trudniej wytrwać. Wszędzie woda zmieszana z błotem. Zdać się, że jedynie „sucho” jest w bono benzynowym...

W Ponarach, na półmoku, wita zawodników komandor raidu p. Waclaw Kosowski z Warszawy, kpt. Kurcz i władze Wil. Tow. Cykl. i Motocyklistów, reprezen-

towne przez kapitana sportowego p. E. Urniarza.

Zmęczenie zawodników jest okropne. Lećwo złażą z motorów.

W dniu dzisiejszym wszyscy zawodnicy są gośćmi wilnian, w towarzystwie których mają zwiedzać zabytki naszego miasta, poczem udadzą się na wspólną wycieczkę do Trok, by jutro rano startować w powrotną drogę do Warszawy.

Organizacja zawodów bardzo sprawna. Specjalne uznanie należy się naszej policji, która na wszystkich odcinkach trasy strzeża ładu i porządku.

Metalie przebiegli 100 mtr. w 10,3

Wczoraj w Budapeszcie odbył się mecz lekkoatletyczny z udziałem doskonałych sportowców Ameryki, którzy zajmowali wszystkie pierwsze miejsca.

Na uwagę w pierwszym rzędzie zasługują czasy w biegach krótkich Amerykanina Metcalfa, który na 100 mtr. uzyskał wspaniały czas 10,3 sek., a na 200 mtr. 20,6 sek.

Wspaniały wynik uzyskał Szpitz, który skoczył wżwyż równo 2 metry. Jest to najlepszy tegoroczny wynik w skoku wżwyż.

Na 5.000 mtr. uzyskano czas 15,45 sek., na 1500 — 3,56,6 sek., 400 mtr. — 47,6 sek., 110 mtr. przez płotki — 14,4 sek.

Wilno pod znakiem imprez międzynarodowych.

Zaczynamy wypływać na szersze wody. Wilno coraz częściej daje znać o sobie, biorąc udział w szeregu poważnych zawodów sportowych, wzdaje się organizując u siebie na miejscu.

Przecież obecny sezon pod względem imprez sportowych jest b. bogaty, a co ciekawsze, w Wilnie zapowiada się jeszcze cały szereg zawodów międzynarodowych, które niewątpliwie staną się atrakcją całego sportowego Wilna.

W dużej mierze ożywienie się w sporcie wileńskim zawiązać musimy stosunkom z Łotwą i Estonją.

Z Łotwą stosunki mamy już ułożone i teraz z każdym miesiącem będą coraz bardziej się zacieśniać, ale z Estonją dopiero teraz mamy przypomnieć czasy trójmeczny bałtyckiego i spotkać się z lekkoatletami.

Estonja jest państwem biednym : Estończycy, jakkolwiek mają pierwszorządne wyniki sportowe,

nie mogą sobie pozwolić na częste wyjazdy i na sprowadzanie do siebie drużyn zamiejscowych. Dlatego też o Estonji słyszymy sto sunkowo mniej, niż o Łotwie.

Mamy jednak wrażenie, że z Estonją uda nam się również nawiązać kontakt przynajmniej w kilku gałęziach sportu.

Stosunki sportowe z państwami temi są zawiązywane systemem rewanżowym, z więc po gościnie zagranicznych sportowców po upływie pewnego czasu pojadą zagranicę również i wileńnianie.

Dodać trzeba, że do utrzymania tego kontaktu bardzo pomaga sportowi wileńskiemu Akademicki Związek Zbliżenia Międzynarodowego.

W najbliższym czasie w Wilnie odbędą się ciekawe spotkania międzynarodowe aż w 4 gałęziach sportu. O spotkaniach tych mówimy w osobnych wzmiankach.

Śladami bohaterów powstania 1863 r.

Pustowójtówna w Pradze.

Niedaleko dworca im. T. G. Masaryka, w pobliżu historycznej „Prasnej Bramy” i wspaniałego Domu Reprezentacyjnego w Pradze, przy ulicy Hybernskiej stoi niepokazny nazwanatrz gmach. Jest to „Hôtel de Saxe”. Znają go ci Polacy, którzy mieli sposobność zabawić w Pradze chociażby kilka chwil. Wszak tradycją się stało, że illektórz zawitają do Pragi Polacy, w tym zajeździe starają się znaleźć schronienie...

Ale ileż jest tych nawet z posród bywalców tego, obecnie przepychowego hotelu, którzy nie wiedzą, że hotel ten zapisał się na kartach historii narodu polskiego...

Było to przed siedemdziesięciu laty. Kiedy przemoc zwyciężyła bohaterskie zastępy polskich powstańców, w kwietniu 1863 roku

przybyła do Pragi Pustowójtówna, bohaterska adiutantka dyktatora Marjana Langiewicza. Odrazu bohaterska polska stała się ośrodkiem zainteresowania. Cała Praga mówiła tylko o żołnierzu polskim — kobiecie. Pustowójtówna stała się wprost bóstwem: osiemnastoletnia wówczas adiutantka dyktatora ubóstwiana była nie tylko przez młodzież ale i starszeństwo. Pisma ówczesne dużo poświęcały jej miejsca. „Rodinne Kroniki”, czytane przez ówczesną smietankę praską, jeszcze przed jej przybyciem zamieściły udatną podobiznę polskiej bohaterki, a później artykuł, w którym zaciekaowanej publiczności oznajmiono, że „Pustowójtówna, znana adiutantka dyktatora Marjana Langiewicza, jest córką rosyjskiego oficera, żyła w Lublinie, a w latach 1860—62 stała na czele patriotycznych manifestacji polskich. Wychowana w wierze prawosławnej, przeszła potem na ka-

tolicyzm. W następstwie tego została przez władze rosyjskie aresztowana. Początkowo była w Lublinie, a później w twierdzy krzemienieckiej. Tam więziona była jedenaście miesięcy. Potem wywieziono ją do klasztoru kijowskiego jako więźnia, skąd wyswobodzona została 24 stycznia przed oddział powstańców. Będąc wprowadzona do obozu Langiewicza, uczesniczyła we wszystkich wyprawach wojennych, znosząc wszystkie trudy wojennego życia. Po stoczonych bitwach stała się adiutantką i od tego czasu nosiła mundur z czerwona wełnianą wstągą, karabin i rewolwer za pasem”.

Oczywiście, że taka zapowiedź przed przybyciem wprost legendarnej bohaterki podniosła ciekawość Prażan do najwyższego stopnia. Wielkie poruszenie w całym mieście zapanowało, kiedy dnia 4 kwietnia 1863 r. pojawiła się w Pradze sławna Polka w

towarzystwie swego sługi i zamieszkała w renomowanym hotelu de Saxe.

Praga jakoby przeżywała błogi sen. Najruchliwszy bulwar praski w pobliżu hotelu przepelniony był ciekawymi, każdy niemal księgarz miał w oknie wystawowym podobiznę Pustowójtówny. Gazety wyprzedzały się wzajemnie w donoszeniu wszelkich wydarzeń z jej życia i jej otoczenia. Pisano o jej wdziękach niewieścich. Czytano wówczas m. in.: „Twarz jest powabna, wyraz mężny, stanowczy i przyjemny. Włosy są czarne i krótko strzyżone, cera cośkolwiek opalona. Czoło ma wysokie, nos regularny i spiczasty, usta małe, zęby białe jak kość słoniowa, broda zaokrąglona. Ręce powabne były oczywiście miękkie, ale obecnie pod ciężarem miecza stwardniały, tak jest, nawet mozoły zdobiją jej ręce. Głos ma delikatny i to ją zdra-

dza, że jest dziewczyną. Lubi palić, a najchętniej pali papierosy i t. d.”

W kobiecym towarzystwie zarząło jak w ulu. Pustowójtówna nosi krótkie włosy i pali papierosy! Jakby jej nie nasładować?! Ale tu nie decydował przyrodzony popęd do nasładowania, tak charakterystyczny u kobiet. Tu decydowały także względy wyższe, patriotyczne. Różne „fryzjerki” traciły głowy. Ich „salony” od tej chwili były przepelnione damami z towarzysiwa które jeły się pozabawiać swych warkoczy; w okamgnieniu wszędzie spotykać było można męskie fryzury, zdobiące rozkoszne główki pięknych prażanek.

Ale moda krótkich włosów nie trwała długo. Sławna powieściopisarka czeska Eliska Krasnohorska opowiada, że praska policja przyczyniła się do tego, że moda krótkich włosów wkrótce

ZYGZAKI.

—Mający się odbyć w tym roku bieg kolarski dookoła Polski prawdopodobnie nie odbędzie się.

—Finlandja pokonała ostatnio w piłce nożnej Litwę 9:2 (6:1).

—Biegacz fiński Michelsson uzyskał na 1500 mtr. doskonały czas 3 min. 55 sek. Takim samym czasem szczyści się Nurmi.

—W Rzymie wybudowano olbrzymi stadion sportowy, który na trybunach pomieścić będzie mógł 125 tysięcy widzów. Na stadionie tym rozegrane będą w roku następnym rozgrywki piłkarskie o mistrzostwo świata.

—Wynik Järvinena w oszczepie 75 mtr. uważany jest poza granicą ludzkich możliwości.

—Wojtkiewicz nadesłał do O.Z.L.A. odpis pisma do Sokola z prośbą o zwolnienie z tego klubu.

—Fiodoruk zamierza zmienić swe barwy klubowe, przechodząc z Cresowji grodzieńskiej do Ogniska wileńskiego.

—Znany narciarz wileński, Starkiewicz, zamierza poświęcić się całkowicie karierze wojskowej.

—W pierwszych dniach września na Wilni odbędą się regaty wiosłarskie.

Mecz piłkarski z Łotwą.

Za dwa tygodnie na stadionie W.K.S. w koszarach I Brygady odbędą się dwa ciekawe mecze piłkarskie z udziałem piłkarzy Łotwy.

Piłkarstwo Łotwy jest nam znane. Łotysze dwa razy gościli w Warszawie. Pierwsza gościna zakończyła się przyskrą przegraną Łotwy 6:0, ale w drugim spotkaniu Łotwa, walcząc w Warszawie, o mały włos nie wygrała. Wówczas to przy ambitnej i pięknej grze piłkarze nasi wygrali z trudem różnicą jednej bramki.

Znamy również dobrze piłkarzy Hakoach i drużyn R. F. K. Piłkarze tych drużyn walczyli w swoim czasie w Wilnie, w okresie budzenia się sportu wileńskiego, kiedy to poziom piłki nożnej był daleko wyższy od dzisiejszego.

Z powyższego widzimy, że z Łotwą znamy się już oddawna i do nas przyjadą starzy znajomi.

Drużyna Łotwy grać będzie u nas przejeżdżem do Włoch, a więc Łotwa ułoży chyba pierwszorządny swój skład i pokaże nam piękny gry.

Ciekawi więc jesteśmy, jakie ustalą się wyniki spotkań Łotwa—Makabi i Łotwa—W. K. S.

Mecze te rezebrane zostaną 26 i 27 sierpnia

Po ostatnich meczach z wieńdzycykami widzieliśmy, że poziom naszych drużyn jest wysoki i jeżeli W. K. S. zagra tak jak z Libertą, to mecz będzie piękny i kto wie może uda się nam pokonać reprezentację Łotwy.

Zapewne mecz ten z Łotwą będzie dalszym doskonałym treningiem drużyny W.K.S., która ma przed sobą tak poważne spotkania międzygrupowe o wejście do Ligi. Z drugiej strony mecze z Łotwą po winny stać się propagandą pięknej gry w piłkę nożną.

E. W.

Praga, w sierpniu (Centpress).

